

ЯРОСЛАВ ХАШЕК

ПРЕДИ СВИДЕТЕЛСТВОТО

Превод от чешки: Светомир Иванчев, Стефан Бошнаков, Василена
Мирчева, 1998

chitanka.info

Има хора, за които прекрасният иначе сезон, когато пшеничните зърна се наливат и започват да зреят, е време на неопределено, но неприятно усещане във вътрешностите. Мнозина ученици от последните класове на гимназията ги присвива стомах преди изпитите.

Те имат чувството, че са узрели за жътва, и не се държат толкова надменно като зърната от житните класове, които се оставят да бъдат позлатявани от слънцето за радост на поетите, без дори да подозират, че славата им ще свърши с вършитбата.

През ясните дни мнозина ученици излизат сред природата с неясната надежда, че когато изсипват това зърно в хамбара, техните притеснения вече ще са свършили, но кой знае, може пък и да ги чака поправителен изпит, от който не е сигурно какво ще излезе.

Един съботен следобед ученикът от шести гимназиален клас Данек се разхождаше сред пшеничните ниви край малката горичка и гледаше хвойната, дръзко израсла досами междата, зад която започваше златната житна нива.

И както се беше загледал в хвойната, без да иска, се сети за преподавателя си по вероучение Шембела. Косата му напомняше по нещо хвойновия храст и в мига, когато това сравнение изникна в главата му, Данек престана да се радва на природните прелести.

Загледа се в красивия лилав цвят на магарешкия бодил, гордо щръкнал край житата, и се сети, че преди немного време учителят Шембела го беше нарекъл „магаре“, когато, отговаряйки на въпроса, колко от папите са носили името Сикст, той сбърка с около трима.

Въпросът го бе заварил малко неподготвен.

Тогава си мислеше, че предишната вечер можеше да спечели партията бiliarд, ако беше играл с четвъртата топка и не беше приложил рискования удар с рикошет в банда изотзад.

Чудно нещо, в час по църковна история винаги си мислеше за бiliarд.

И този път, тъкмо когато учителят по вероучение разказваше, че папа Сикст VII обичал да носи червена мантия, Данек, сякаш събуден внезапно от сън, промърмори на доста висок глас: „Трябваше да играя с червената.“ След това събитията се развиха светкавично. Той стоеше пред черната дъска и напразно се напъваше да се сети за папите с името Сикст.

После отново се върна на чина, след като го нарекоха „магаре“, и успя да види как учителят по вероучение плюнчи химическия си молив и коментира с изключително неприятен тон:

— Този път двойката няма да ти се размине.

Вчера пак го извика на дъската и го накара да обясни историческия произход на цимбория.

Понеже не му бяха ясни тия работи, учителят му каза, че за тази година няма намерение да се занимава повече с него и че го оставя на поправителен, а там — каквото сабя покаже. Даде му задача за през ваканцията — да напише дали е получил похвали за двойката по вероучение. Накрая го нарече най-големия калпазанин в класа.

Ученикът стана, удари с една пръчка хвойната и продължи да се разхожда сред великолепието на юнската природа.

Птиците пееха весело, защото не ги беше грижа, колко са били папите с името Сикст, гущерите също не се интересуваха от такива неща и само се стрелкаха по напечения от юнското слънце склон.

Разни буболечки и мравки пъплеха весело насам-натам, всяка гадинка бе заета с работата си, два заека си играеха преспокойно на ливадата, защото явно не ги беше грижа за историческия произход на цимбория.

Ученикът от шести гимназиален клас Данек имаше чувството, че няма по-нещастно същество от него сред буйната природа, и замери с пръчката си една катеричка, която се катереше по стъблото на един бор и презрително му показваше червено-кафявото си задниче.

После се приближи до хвойната, чийто връх му напомняше с формата си главата на преподавателя му по вероучение, прекърши го с една тояга и продължи нататък.

Слезе в селото, сгушено зад покрития със зеленина склон.

Селцето бе живописно, стоборите на градините му се извисяваха над потока, който се спускаше откъм гората.

Загледа се към тази красота, която свършваше на хоризонта със синкавата ивица на върховете, и в този момент в главата му се роди мисълта да влезе в селската кръчма и да си поръча сирене, хляб и халба бира.

След като осъществи своя замисъл и режеше от хляба в кръчмата, мажеше го отгоре с топено сирене и си отпиваше от бирата, лека-полека мрачното му настроение започна да се подобрява.

Реши, че ще научи имената на всички папи, както и историческия произход на цялата църковна утвар, и зарадван от доброто си намерение, си поръча още едно пиво.

За негов ужас обаче тъкмо преди да му го донесат, с чадър в ръка в кръчмата влезе преподавателят по вероучение Шембела, който носеше праметната през ръка наметка с петолъчна звезда, тъй като беше член на Малтийския орден. В същата ръка държеше и китка полски цветя, набрани по време на излета.

Щом видя Данек, който се изправи зад масата, като поглеждаше крадешком към прозореца, защото му бе хрумнало, че оттам най-бързо ще може да се измъкне, той каза:

— Охо, Данек, ти така ли се подготвяш за изпита?

Той остави наметката, чадъра и китката на съседната маса, седна срещу Данек и рече:

— Е, момко, значи се срещнахме, седни де. Я кажи къде си ходил?

— На излет, господине. Много е хубаво, ама наистина — едва успя да изломоти Данек.

— Е да, много е хубаво — рече учителят по вероучение Шембела. — Всичко, което си видял, говори за славата Божия, за делото на Твореца. Какво си поръча?

— Топено сирене, господин учителю.

— А, сигурно ти се е усладило след ходенето на чист въздух, когато всичко околоръст възхвалява делото на Всевишния, нали така, а добре ли е узряло?

— Много добре, господин учителю.

— Щом е така, и аз ще си поръчам, момко. Ти къде ходи?

— Край гората.

— Край гората е много хубаво. Там птиците възхваляват Господнето творение. А пивото добро ли е?

— Бива го.

— Много се радвам. Е, ти не трябва да ходиш по кръчмите без разрешение от дирекцията на гимназията, Данек, дори само за да се нахраниш, нали си запознат с правилника, но днес по изключение ти прощавам.

Беше се разположил величествено на стола и докато хапваше сирене, не преставаше да говори за Божията природа и да възхвалява

сътвореното от Създателя.

След като се нахрани (Данек през това време се беше поокопитил), избърса устата си с голяма червена кърпа и попита:

— Да знаеш случайно къде се намира онова място?

— Да, господин учителю, от другата страна на двора.

Преподавателят по вероучение излезе, върна се почти веднага и започна да се оглежда насам-натам из кръчмата. Ясно беше, че търси вестник.

— Много несъвършено съоръжение, Данек — промърмори той, — нямат даже парче вестник да прочете нещо човек.

Данек започна да рови из джобовете си, най-сетне откри едно писмо от чичо си и го подаде на учителя с думите:

— Заповядайте, господине, можете да прочетете какво пише чичо ми.

Когато се върна, преподавателят по вероучение наистина не върна на Данек писмото от чичо му, но затова пък му каза:

— Доколкото разбирам, този твой чичо е извънредно порядъчен човек. Само заради него ще получиш една тройка по вероучение в свидетелството.

След което се разприказва за безкрайната милост Божия.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.